

iMac bez Steva

Magazín ■ Michael Vita

Rok 2012 patřil v Applu k těm okamžikům, kdy se svět nadechoval do nejistoty. iPhone 4S byl představen 4. října 2011 bez Steva Jobse, který už v té době kvůli zdravotnímu stavu na veřejnosti nevystupoval. Steve Jobs zemřel o den později, 5. října 2011.

Když se pak o rok později objevily zvěsti, že na podzim přijde nový iMac – první významný iMac bez jeho přítomnosti – napětí bylo téměř hmatatelné. Lidé nečekali jen nový počítač. Čekali signál. Jak bude Apple fungovat bez muže, který určil jeho tvář, kulturu i posedlost detailem? Co se stane s produktovou řadou, která Jobsovi tak přirostla k srdci?

OČEKÁVÁNÍ VEŘEJNOSTI

iMac 2012 přišel v momentě, kdy se fanoušci i kritici ptali, jestli Apple dokáže navázat na dlouhou éru fyzických i digitálních produktů, které nesly Jobsovu DNA. Každý nový tvar, každý rozhodnutý kompromis, každý odebraný port – to všechno se četlo skoro jako šifra. Byl to první iMac, který vznikl v éře vedení Tima Cooka. Zároveň ale šlo o počítač, jehož koncept a základní design vznikl ještě za Jobsova života. Tohle napětí mezi minulostí a budoucností je klíčem k pochopení, proč iMac 2012 dodnes působí jako zvláštní mezník.

Před podzimní keynote roku 2012 se v diskuzích vracela jedna a tatáž otázka, zda přijde „jiný Apple“. Bude Apple po Jobsovi odvážnější, nebo naopak opatrnější? Nebo se společnost začne přizpůsobovat trhu podobně, jako to před návratem Steva kdysi udělala a co tehdy málem skončilo krachem?

iMac byl navíc pro fanoušky symbolem. Byl to osobní počítač, který Jobs vytáhl z klinické smrti už v roce 1998 barevným Bondi Blue iMacem G3. Právě on tehdy obnovil víru, že Mac může být radostná, smysluplná a designově krásná věc. Takže když Apple oznámil, že chystá nový iMac s ještě tenčím profilem, bez mechaniky, s lepeným displejem a konstrukcí, která téměř neumožňuje servis, každá z těchto změn se okamžitě stala předmětem interpretací. Fanoušci Jobsovy filozofie věděli, že Steve miloval minimalismus a chtěl, aby stroje byly jednoduché, čisté, nepřetížené mechanickými kompromisy. Jiní zase tvrdili, že by Jobs nikdy neodebral optickou mechaniku tak brzy, nebo že by neakceptoval konstrukci, která vyžaduje přísavky a teplo k demontáži skla.

Apple ukázal konstrukci, která vypadala skoro jako prototyp z nějakého futuristického videa. Z boku působila tak tence, že se téměř ztrácela.

Jisté však je, že iMac 2012 dokonale zapadl do trendů, které Apple začal razit již dříve: vše musí být kompaktnější, tenčí, elegantnější – i za cenu toho, že cesta dovnitř nebude jednoduchá. Tenhle iMac byl testem, jestli svět přijme stroj, který je spíš designovým artefaktem než tradičním počítačem. A většina jej přijala překvapivě vstřícně.

NOVÝ DESIGN

Když byl iMac 2012 představen, Apple ukázal konstrukci, která vypadala skoro jako prototyp z nějakého futuristického videa. Z boku působila tak tence, že se téměř ztrácela. Samozřejmě to byla částečně optická iluze – zadní část počítače se směrem ke středu rozšiřovala. Ale tato iluze fungovala dokonale. Apple zkonstruoval iMac tak, že jeho hrany měly pouhých pět milimetrů. To bylo něco, co v roce 2012 působilo jako kouzlo.

Aby to Apple dokázal, použil technologii nazvanou „friction-stir welding“ tedy třecí svařování, které se běžně používá v leteckém průmyslu. Právě tato metoda umožnila spojit části hliníkového těla bez viditelných švů. Druhý zásadní krok byl přechod na laminovaný displej, pevně přilepený ke sklu. Apple tím dramaticky snížil tloušťku celé horní vrstvy a zároveň zlepšil kontrast a snížil odrazy. Ovšem byla tu i temnější stránka: kdo chtěl stroj

otevřít, musel nejprve rozřezat speciální lepidlo, a pak jej při opětovném zavření znovu zalepit.

O konci optické mechaniky se spekulovalo dlouho. Apple ji nejprve odstranil z MacBooků, a u iMacu 2012 přišel očekávaný krok – mechanika zmizela úplně. Šlo o gesto směrem k budoucnosti, kde fyzická média už nehrají roli. Jobs tento krok předvídal již roky. Pokud by byl na pódiu, pravděpodobně by se na tohle téma ironicky usmíval. Pro mnoho uživatelů to ale znamenalo zlom: Apple tím ukončil éru, v níž iMac fungoval jako „rodinné multimediální centrum“.

Z hlediska uživatelského přístupu do útrob stroje se vše dramaticky zhoršilo. Zatímco dřívější iMacy umožňovaly výměnu disku a snadný přístup, u modelu 2012 bylo jediné místo, kam se běžný člověk dostal, krytka RAM u 27" varianty. Vše ostatní bylo uzavřené, slepené a vyžadovalo profesionální servis. Pro část komunity to byl krok zpět – pro druhou, která dávala přednost estetice před modularitou, to bylo přirozené.

EVOLUCE UVNITŘ, REVOLUCE NAVENEK

Uvnitř iMacu 2012 pracovaly tehdy moderní procesory Intel Core 3. generace, známé jako Ivy Bridge. Nabízely solidní kombinaci výkonu, nižší spotřebu a grafických možností díky integrovaným čipům

Intel HD 4000. Pro náročnější uživatele byla k dispozici i dedikovaná grafika od NVIDIA – v té době GeForce GTX 660M, nebo 675MX u vyšších konfigurací 27" modelu.

Úložiště prošlo zásadní změnou. Poprvé se objevil koncept Fusion Drive: hybrid klasického HDD a rychlého SSD. Systém inteligentně přesouval často používané soubory na část SSD, zatímco velké objemy dat ukládal na mechanický disk. Apple tím elegantně vyřešil dilema mezi rychlostí a kapacitou v době, kdy velká SSD byla stále drahá.

Displej se stal jedním z hlavních taháků. Apple zredukoval mezery mezi vrstvou LCD a ochranným sklem, čímž dosáhl výrazně lepšího podání barev a vyššího kontrastu. Šlo o krok k budoucím iMacům s Retinou, i když se panel Retina objevil až později.

I/O výbava odpovídala době: porty USB 3.0, Thunderbolt, gigabit ethernet a standardní čtečka SDXC. Chyběla optická mechanika, ale to byl již vědomý záměr. Celkově působil stroj technicky moderně a velmi promyšleně – ne jako revoluce, ale jako logické pokračování linie, kterou Apple léta budoval.

APPLE BEZ JOBSE

Když přišel říjen 2012, keynote vedl Tim Cook a technické části tradičně prezentovali Phil

Schiller a další členové produktových týmů. Byla to jiná energie než Jobsova – méně teatrální, více korporátní, ale pořád profesionální. Schiller byl tím, kdo nový iMac uvedl na scénu. A i když postrádal Jobsovu dramatickou pauzu a onen pověstný moment „one more thing“, představil ho s nadšením, které dávalo najevo, že tento produkt bere osobně.

Atmosféra keynote byla zvláštní. Apple byl zdravý, rostoucí, sebevědomý – ale zároveň jako by nesl v kapse tichý stín. Chyběla figura, která uměla z nového iMacu udělat víc než jen produkt, uměla z něj udělat příběh. Apple to vykompenzoval jinak – silnými videi, precizními ukázkami výroby a estetickými animacemi, které naznačovaly, že řemeslné srdce firmy dál bije.

Po smrti Steva Jobse se Jony Ive stal nejen šéfem designu, ale také tichým nositelem jeho filozofie. Zatímco Jobs byl hlas a energie, Ive byl tvůrčí mechanika, která ideje fyzicky uskutečňovala. V iMacu 2012 lze vidět jeho rukopis zcela jasně. Byl to počítač, který miloval čistotu. Nenáviděl zbytečné otvory, šroubky, výsuvné šachty a mechanické kompromisy. Ive upřednostňoval jednolitý tvar, který působí spíš jako předmět z galerie než kus techniky. U iMacu 2012 to dotáhl do extrému. Stroj měl působit

jako socha – hladký, plynulý, bez rušivých prvků.

Ive ve videích k prezentaci vysvětloval, jak velkou roli hrálo minimalizování tloušťky. Nešlo jen o efekt. Šlo o myšlenku, že počítač má být přítomen jen tehdy, když jej potřebuješ. Když jej nepotřebuješ, má vizuálně zmizet. Proto ty extrémně tenké hrany, proto to svařování, proto laminace displeje.

Zpětně se dá říct, že iMac 2012 byl jedním z posledních velkých Iveho „hliníkových manifestů“, než se o pár let později přesunul k jiným projektům a následně z Applu odešel. Byl to manifest designové filozofie, která začala už u iMacu G4: počítač jako objekt, který má estetiku vyšší než utilitární.

SMĚS NADŠENÍ A KRITIKY

Reakce veřejnosti byla překvapivě pozitivní. Většina uživatelů ocenila radikální ztenčení, krásu displeje i sílu nového hardwaru. Recenzenti jej chválili za výkon, tichost, nízkou spotřebu a jednoduše ohromující vzhled. V době, kdy PC trh stagnoval a většina výrobců nabízela plastové all-in-one varianty bez větší elegance, působil iMac 2012 jako stroj z budoucnosti.

Kritika mířila na dvě oblasti. Tou první byla opravitelnost. Otevření stroje vyžadovalo chirurgickou

přesnost a odvalu. Byl to počítač, který byl očividně navržen tak, aby se neopravoval doma. Druhou byla absence optické mechaniky – krok, který tehdy nebyl pro každého. Lidé se ale rychle adaptovali. Streamovacích služeb přibývalo, software se distribuoval přes internet, a offline média začala mizet ze scény.

Celkově se tedy iMac 2012 stal úspěšným pokračovatelem řady. Nepůsobil jako experiment ani jako zrada tradic. Byl to produkt zrozený v přechodové době, a přesto působil jistě.

NESMRTELNÝ DESIGN

Když dnes iMac 2012 postavíme vedle modelů z let 2015, 2017 nebo dokonce 2020, okamžitě vidíme, že jde o přímou designovou linii. Apple tento vzhled držel téměř dekádu. I když přišla Retina, nové porty, nová střeva, ten samotný „tvar“ přetrval.

A to je zvláštní tečka celého příběhu. iMac 2012 byl první iMac po smrti Steva Jobse, ale zároveň poslední, na kterém zanechal výraznou stopu. Jeho základní linie, jeho filozofie jednoduchosti, jeho posun směrem k přístupu „digital-first“ jsou čitelné v každém centimetru.

Teprve až v roce 2021, s příchodem iMaců s čipy Apple Silicon, udělal Apple čistý řez. Do hry vstoupily nové proporce, nové barvy, nový způsob vnitřního

Když dnes iMac 2012 postavíme vedle modelů z let 2015, 2017 nebo dokonce 2020, okamžitě vidíme, že jde o přímou designovou linii. Apple tento vzhled držel téměř dekádu.

uspořádání, a hlavně nová generace, která už nevychází z Jobsova světa, ale ze světa, kde Apple definuje budoucnost počítačů s vlastními procesory.

iMac 2012 tak stojí na pomezí. Je to pomník Jobsovy éry, ale zároveň první list v nové kapitole bez něj. A jako každý takový mezník je fascinující nejen tím, co nabízí, ale i tím, co symbolizuje: kontinuitu i změnu. Je to stroj, který odstartoval devítileté období stability designu – dlouhé na jakékoliv měřítko dnešní rychle se měnící techniky. A tak se dá říct, že iMac 2012 byl zároveň „první po Jobsovi“ i „poslední s Jobsem“. Přesně ten typ paradoxu, který dějiny Applu tak často provází a díky němuž dává smysl sledovat jejich produkty i jako příběhy, nejen jako technologii.